

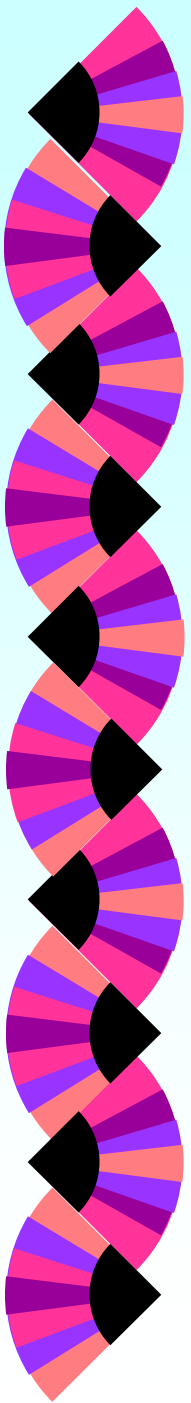

जैविक वैद्यकीय कचरा
व्यवस्थापन

(बायो मेडीकल वेस्ट डिसपोजल)

हॉस्पिटल मध्ये कचरा कीती उत्पन्न होतो?

- ▶ भारतात साधारणपणे ६००ग्राम प्रति खाट
प्रती दिवस उत्पन्न होतो

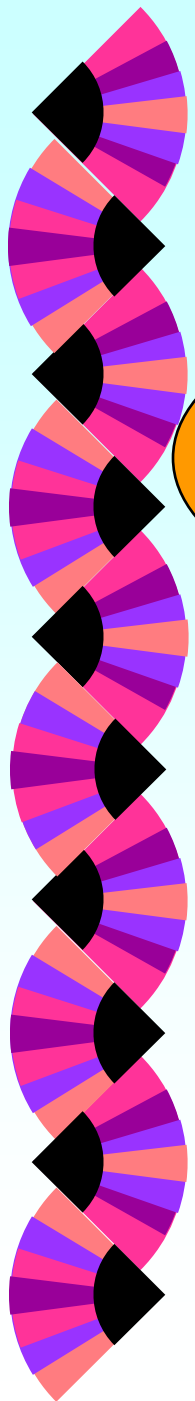
-
- संसर्गजन्य नसलेला कचरा ८० ते ८५%
 - संसर्गजन्य कचरा १५ ते २०%

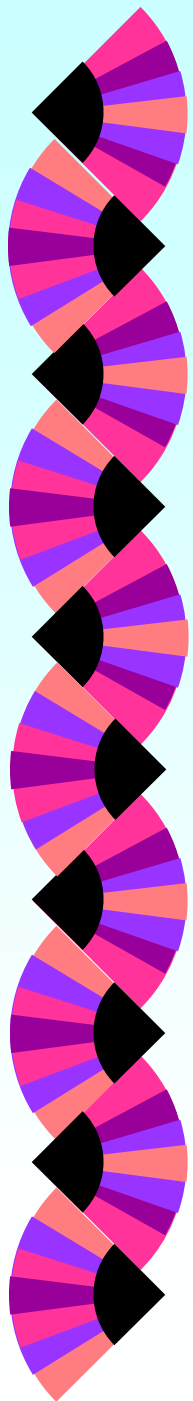
संसर्गजन्य कचरा जर साध्या कचरयात मिसळल्या
गेला तर सर्व कचरा संसर्गजन्य होतो .

जैविक वैद्यकीय कचऱ्याचे व्यवस्थितरित्या
विभक्तीकरण करणे ही त्याच्या व्यवस्थापनाची
गुरुकील्ली होय .

जैविक वैद्यकीय कचरा व्यवस्थापन

- ▶ विभक्तीकरण ही नेहमी कचरा निर्माण करणाऱ्याचीच जबाबदारी असावी.
- ▶ कचऱ्याचे विभक्तीकरण त्याच्या प्रकारानुसार निरनिराळ्या रंगाच्या पिशवीत किंवा डब्यात करावे.
- ▶ कचरा साठवण्याची जागा रुग्णांच्या जवळ नसावी.
- ▶ कचऱ्याची विल्हेवाट लावण्याची सामुहीक व्यवस्था असावी.

हातमोजे

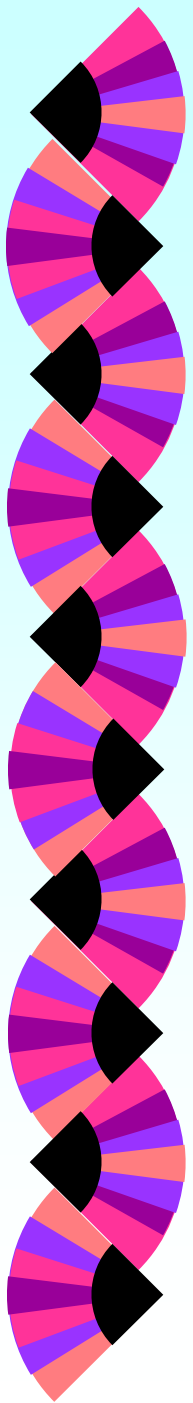
तिक्ष्णवस्तु सुई

सिरींजेस / हातमोजे

कागद व
आवरण

सिरींजेस

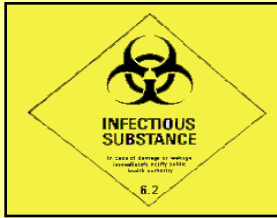

पिवळी पिशवी

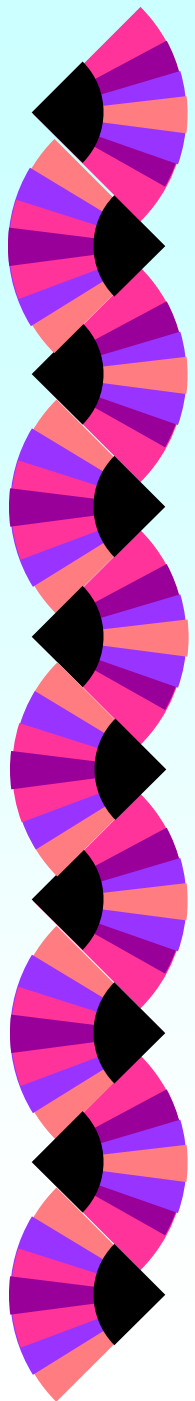

वर्ग १, २, ३

मणवी अवयव, विकृतीशास्त्रीय कचरा, प्राण्याचे कलेवर

विल्हेवाट करण्याची पध्दती
जाळणे

लाल

रक्त /पू इतर स्त्रावांनी लागलेले कापसाचे बोळे/ ड्रेसिंग
हातमोजे/एप्रन/प्लास्टर
मासिक पाळीचे पॉड
रक्ताने खराब झालेले उशीचे अश्रा,चादर.
रक्ताने खराब झालेले नाळ, राईल नळी रक्त पिशवी
लहान मुलांचे लंगोट/चडडी,थुकीचा पेला,निरोध.

विल्हेवाट लावण्याची पध्दत
अटोकलेव्ह/मायक्रोव्हेव/निर्जंतूकीकरण द्रावण

निळा

वर्ग.७

प्लास्टीक व रबरी वस्तू,सलाईन सेट,कॅथेटर,
नाकातील नळी,

(रक्त लागले असल्यास १ टक्का ताज्या बनवलेल्या
हायपोक्लोराइट मध्ये अर्धा तास ठेवून निर्जंतुक कराव्या नंतर
कापून व तुकडे करून टाकावे)

विल्हेवाट लावण्याची पध्दत

अटोकलेव्ह/मायक्रोव्हेव/निर्जंतुकीकरण द्रावण

पारदर्शक छिद्रन पडू शकणारा डब्बा

वर्ग .४

तिक्ष्ण धारधार वस्तू उदा:

सुया, पाती, स्काल्पेनच्या

सुया, इनट्रा कॅथ

१ टक्का ताज्या बनवलेल्या

हायपोक्लोराइट मध्ये अर्धा तास ठेवून निर्जंतुक कराव्या .

संसर्गजन्म नसलेला कचरा

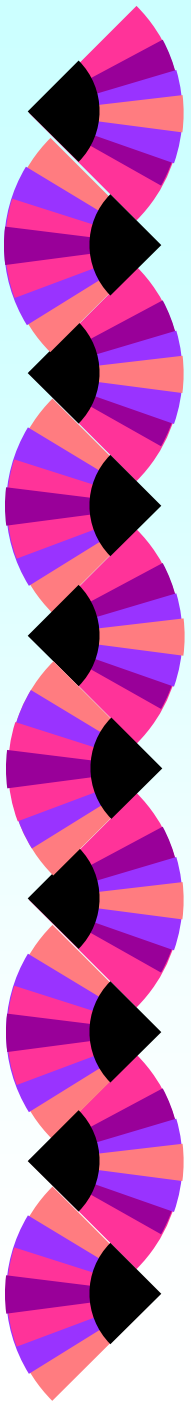
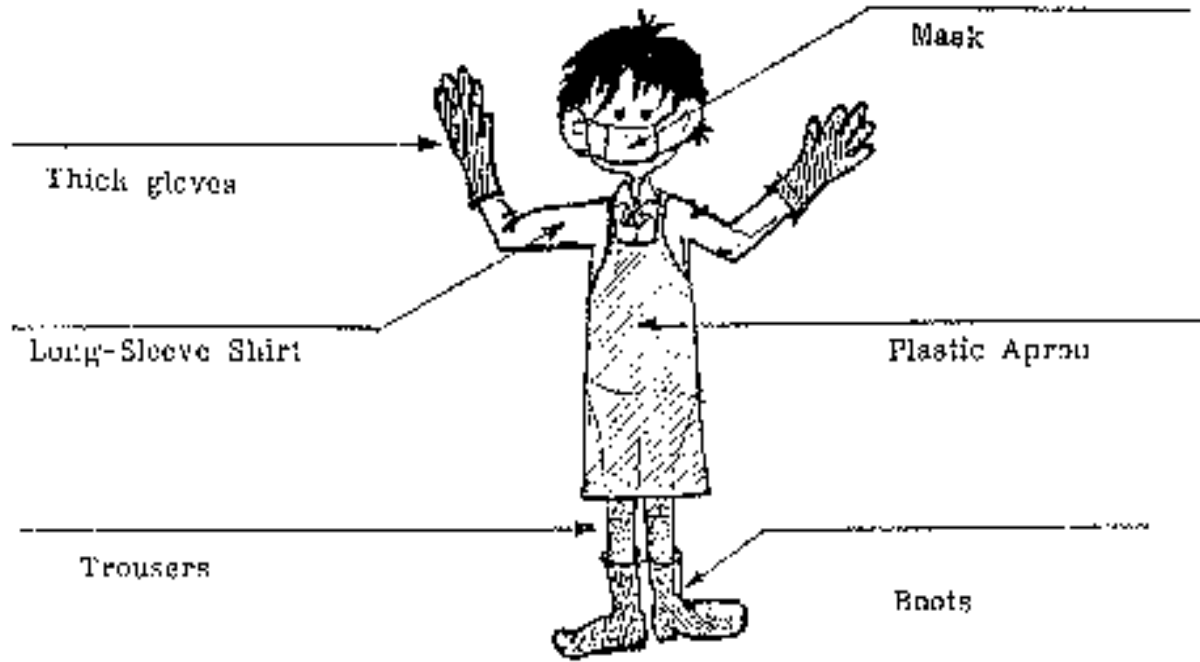
काळी पीशवी किंवा पांढरी पीशवी

नेहमी घ्यावयाच्या दक्षता

- ▶ जीथे कचरा तयार होतो त्या ठिकाणी विभक्तीकरणाची माहीतीचे पत्रक लावावे.
- ▶ डब्बा किंवा पीशवी २/३ भरल्यावर विल्हेवाट लावण्यास देण्यात यावी.
- ▶ कचरा हा ४८ तासाच्या वर साठवु नये

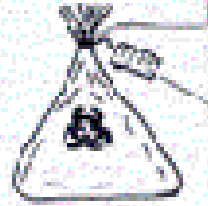

काम करताना घ्यावयाची काळजी

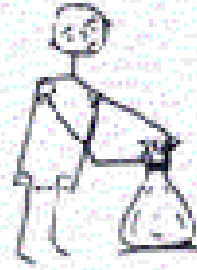

दूषित कचरा हताळताने घ्यावयाची काळजी

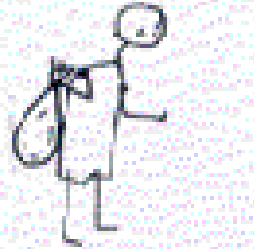
HANPLING OF WASTE BAGS

Should be effectively sealed

Pick up bags by neck
Minimize manual handling

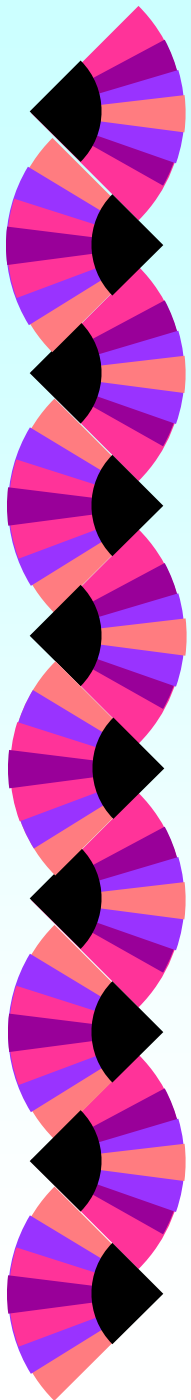
Do not clasp bag against body
Avoid bag hitting the body

Carry sharps container with handle
Do not support the bottom

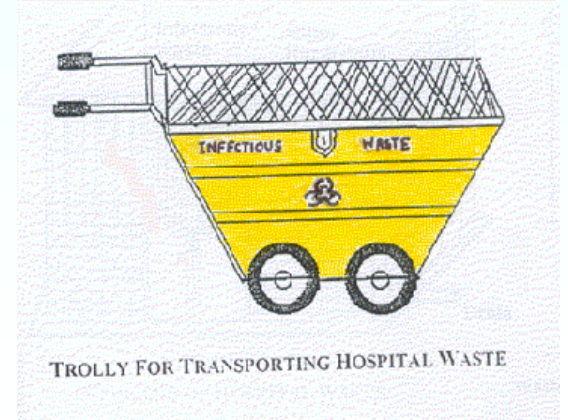
Store in specified storage area

Training for cleaning, disinfection &
reporting accidents

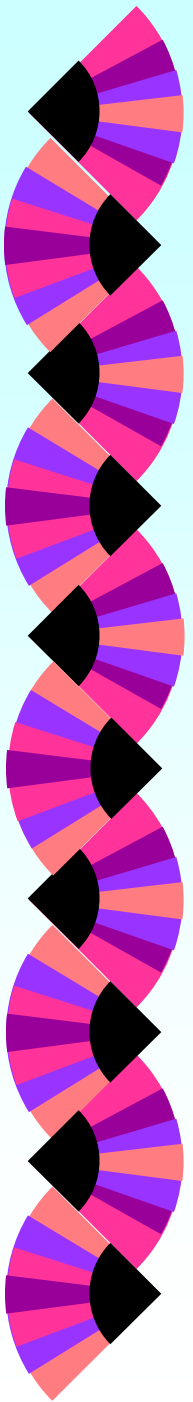
अंतर्गत वाहतूक

- चाक असलेली गाडी किंवा डब्बा .
- आकार - सहजतेने उचलून रिकामा करता येण्या जोगा .
- सर्व डब्बा व गाड्यांना झाकण असावे .
- कचरा असलेली पिशवीचे तोंड नीट बांधा म्हणजे कचरा सांडणार नाही .
- कायम स्वरुपी याच कामा साठीचा कर्मचारी वर्ग असावा .

वाहतूक

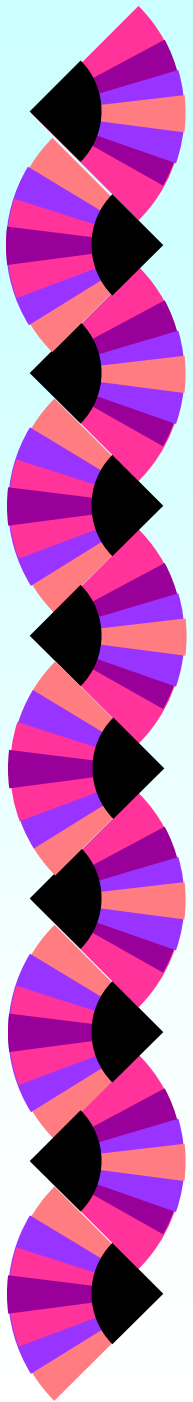
- पिशव्या व्यवस्थित बांधुन टाकाव्या .
- स्वास्थ्य हानिकारक चिन्ह लावावे .
- कचऱ्याचा प्रकार व वजन लीहावे .
- दवाखान्याचा पत्ता व विल्हेवाट लावण्याच्या ठीकाणचा पत्ता लिहावा .
- मान्यता प्राप्त गाडीतूनच कचरा पाठवावा .

दुषीत कचरा अव्यवस्थापनाने होणारे अपाय

- ▶ माशा,चिलट होतात रोग राई पसरते
- ▶ दवाखान्यातील कर्मचाऱ्यांना रोग होवु शकतो .
- ▶ दुषीत वस्तू: सुया सिंरीजेस पुन्हा उपयोगात येण्याची शक्यता .

शरणागत